

Инж. Николай Иванов, председател на сдружение „Българска браншова асоциация пътна безопасност“:

Нов европейски стандарт за пътните ограничителни системи е в сила от три месеца

Г-н Иванов, как се адаптират изпълнителите на инфраструктурните обекти към новите стандарти и изисквания?

- На 1 януари 2011 г. изтече преходният период за съвместното прилагане на БДС EN1317-5:2007 с националните технически спецификации относно стоманените предпазни огради. Крайната дата на периода за съвместно прилагане на стандарта съвпада с датата на оттегляне на противоречащите му национални технически спецификации, като техническа спецификация на ИАП (Изпълнителна агенция „Пътища“) 2004 и техническа спецификация на ИАП 2009. След тази дата стоманените предпазни огради трябва да се пускат на пазара и/или в експлоатация единствено след оценяване и удостоверяване на съответствието им съгласно БДС EN1317-5:2007+A1:2009, т.е. задължително с СЕ маркировка.

Всички ограничителни пътни системи, изпълнени съобразно изискванията на техническата документация на ИАП 2004 г. или техническата документация на ИАП 2009 г., които никога не са изпитвани на удар съгласно БДС EN1317 чрез краш-тест, няма да могат да се пускат на пазара и/или в експлоатация, нито да бъдат приемани от надзорните фирми.

Как ще бъде решен проблемът със завършилите вече тръжни процедури, за които са избрани изпълнители?

- В спецификациите за лот 2, лот 3 и лот 4 от автомагистрала „Тракия“, обектите по ОП „Регионално развитие“, програма „Транзитни пътища V“ и в тръжните документи за текущ ремонт и поддръжка в раздел „Предпазни огради“ е записано, че стоманените предпазни огради трябва да отговарят на изискванията на „Техническата документация за стоманени предпазни огради и парапети за автомобили“, ИАП, 2004 г. и „Технически правила за приложение на стоманени предпазни огради по Републиканските пътища“, ГУП, 1994 г., както и че изграждането на еластичните огради трябва да удовлетворява изискванията на БДС EN 1317-1:2001 и БДС EN 1317-2:2001.

Специалистите и експертите, членуващи в сдружение „Българска браншова асоциация пътна безопасност“ (ББАПБ), имат наблюдения за използ-

Инж. Николай Иванов е управител на „Юпитер 05“ ООД, Пловдив. От май 2010 г. е председател на сдружение „Българска браншова асоциация пътна безопасност“, за чието създаване е основен инициатор. От 7 април е член на управителния съвет на Българска браншова камара „Пътища“.

ваните видове предпазни огради по автомагистралите в почти всички държави от Европейския съюз. Затова ние предлагаме следното решение за всички преходни проекти:

- Стоманена предпазна ограда, отговаряща на изискванията на техническата документация на ИАП, 2004 г. и на техническите правила на ГУП, 1994 г., въпреки че никога не е тествана на удар и с недоказана степен на задържане, е най-близка по вид и по телю, а оттам и по цена до стоманена предпазна ограда, отговаряща на изискванията на БДС EN 1317-1:2001 и БДС EN 1317-2:2001, от клас на задържане N2, имаща нормална способност на задържане.

Какви препоръки отправяте към участниците в строителния процес по отношение на пътната безопасност?

- Бих искал да обърна внимание на надзорните и консултантски фирми. За да се използват строителните продукти при проектиране и изграждане на строежите, производителите им са задължени с Директива на ЕС за строителните продукти (CPD 89/106) или Регламент за строителните продукти (CPR) и национални нормативни актове - Закон за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП) и Наредба за съществените изисквания към строежите и оценяване на съответствието на строителните продукти (НСИСОССП), да ги пускат на пазара за влягане в строежи на територията на Европейския съюз само след като е оценено съответствието на техническите им характеристики, свързани с удовлетворяване на съществените изисквания към строежите. За ре-

зултатите от оценяването им се издава документ за оценка, който може да бъде:

- сертификат на продукта
- сертификат на производствения контрол на продукта
- протокол за първоначално изпитване на типа на продукта.

Видът на документа за оценка се определя от Директива на ЕС за строителните продукти CPD 89/106 и с национален нормативен акт (ЗТИП и НСИСОССП) в зависимост от степента на значимост на продукта при удовлетворяване на съществените изисквания към строежите.

За продукти, които са оценени спрямо хармонизираните европейски технически спецификации (хармонизирани европейски стандарти, европейско техническо одобрение), се издават сертификати (ЕС-certificate) и се маркират с СЕ марка. Знакът за съответствие не е знак за качество и означава, че продуктът е оценен по отношение на техническите характеристики, които са свързани с удовлетворяване на съществените изисквания към строежите, и оценката е извършена по процедура и с използване на методи, които са общоприети в Европейския съюз и са записани в хармонизираната техническа спецификация. СЕ маркировката е задължителна в България от 1 януари 2011 г.

Фирмите, осъществяващи строителен надзор, трябва да бъдат изключително внимателни, защото на пазара все още има фирми, така наречените гаражни производители, които внасят от други европейски страни минимално количество стоманени предпазни огради, придружени със съответната ЕО декларация (декларация за оцене-

но съответствие на производителя), която след това използват за произведените от тях незнано къде стоманени предпазни огради със съмнителен произход. Неспазвайки техническите изискванията и норми, такива фирми оцетяват републиканския бюджет, нанасят щети на националната пътна мрежа и оказват неблагоприятно влияние върху безопасността на движение по пътищата, което е в разрез с Националната стратегия за подобряване безопасността на движението по пътищата на България за периода 2011 – 2020 г.

В ББАПБ членуват български фирми, които имат успешно издържани краш тестове и сертификати за СЕ маркировка. Повече информация - на интернет адрес www.bbabs.bg. В ББАПБ постъпи информация, че дори след преходния период за съвместното прилагане на БДС EN1317-5:2007 с националните технически спецификации на магистрала „Люлин“ се монтират стоманени предпазни огради без СЕ маркировка и без необходимите документи и изпитвания съгласно БДС EN1317. Реагирахме своевременно, като поисквахме от съответните инстанции да разпоредят проверка на обекта.

Искаме да обърнем внимание на фирмите, осъществяващи строителен надзор и консултантски услуги, че приемайки предпазни огради, които не са придружени с необходимите документи и/или имат съмнителни ЕО декларации (които не вършат работа), ще поставят под съмнение пускането в експлоатация на съответния обект. Нашият призив към тях е да не се отнасят безотговорно и да не приемат фалшиви документи, защото ББАПБ няма да се поколебае да сигнализира всички органи и институции под контрола на качеството на вляганите материали, което от своя страна може да доведе до спиране на финансовите средства.

Не на последно място искам да обърна внимание, че ако класът на задържане на стоманените предпазни огради не бъде съобразен с БДС EN 1317 и в процеса на експлоатация на пътя стане нещастен случай, съществува реална възможност застрахователните компании да се задълбочат в документацията, в резултат на което да предявят искове в големи размери срещу собственика на пътя, строителната компания и консултанта.

СЕ маркировката е задължителна в България от 1 януари 2011 г

За продукти, които са оценени спрямо хармонизираните европейски технически спецификации (хармонизирани европейски стандарти, европейско техническо одобрение), се издават ЕС сертификати и се маркират със СЕ марка